

SVET (Z) KNÍH

E-ČASOPIS KNIŽNICE PRE MLÁDEŽ MESTA KOŠICE

MAREC - APRÍL 2021 • ČÍSLO 1., ROČNÍK I

*Existuje veľa ciest,
ako obohatiť detský svet.
Láska ku knihám
je tou najlepšou zo všetkých.*
- Jacqueline Kennedy

E-ČASOPIS KNIŽNICE PRE MLÁDEŽ MESTA KOŠICE

Redakčná rada: Dúcsová Michaela, Mgr.
Malíková Natália, Bc.
Petáková Dominika, Mgr., PhD.
Rístvejová Viera, Ing.
Sedláková Zuzana, Bc.

Vydáva:

Knižnica pre mládež mesta Košice
Kukučínova 2
043 59 Košice

Rok vydania: 2021

Počet strán: 29

Periodicita: dvojmesačník

Jazykové korektúry: Mgr. Dominika Petáková, PhD.

Grafická úprava: Bc. Natália Malíková

Úvodník

Viete, čo je nové? No predsa to, že máte pred sebou prvé číslo časopisu **Svet (z) kníh!**

To predtým bolo nulté číslo, aby vás to nemýlilo. Áno, už je to oficiálne a my začíname cestu vydávania časopisu v Knižnici pre mládež mesta Košice.

Vo *Svete (z) kníh* si môžete zalistovať zatiaľ len v mobiloch či počítačoch. Keďže sa doba zmenila a presunuli sme sa do virtuálneho sveta, tak aby sme boli „IN“ aj my, budeme sa vám zatiaľ prihovárať len online.

Ako stromy potrebujú vlahu, tak časopis potrebuje svojich čitateľov. Ak sa vám páči, tak ho odporúčajte, zdieľajte a napíšte nám, čo vás potešilo, čo nové ste sa dozvedeli a prípadne čo vás, naopak, zaskočilo. Sami dobre viete, ako dobre padne, keď vás pochvália.

Užite si čítanie.

Kamila Prexlová

riaditeľka Knižnice pre mládež mesta Košice

KOŠICE

ZŠ BRUSELSKÁ 18

ZŠ BELEHRADSKÁ 21

Sídlisko Ťahanovce

OD MIER, NÁM. JÁNA MATHÉHO 1

OC MERKÚR, NĚMCOVEJ 28

Sever

ZŠ KROSNĀNSKÁ 4

ZŠ FÁBRYHO 44

ZŠ POSTUPIMSKÁ 37

ZŠ LUDOVĀTA FULLU, MAUREROVA 21

ZŠ MATEJA LECHKĚHO, JANA PAVLA II. Č. 1

KVP

ZŠ STAROZAGORSKÁ 8

Dargovských hrdinov

ZŠ JANIGOVA 2

SŠ SV. KOŠICKÝCH MUČENĀKOV, ČORDÁKOVA 50

NEZÁBUDKA, POĽOVNĀCKÁ 8

Juh

LITPARK, KUKUČĀNOVA 2

Západ

HUMENSKÁ 9

ZŠ SV. CYRILA A METODA, BERNOLÁKOVA 18

Nad Jazerom

ZŠ BUKOVECKÁ 17

ZŠ JOZEFA URBANA, JENISEJSKÁ 22

ZŠ DRUŽICOVÁ 4

Krásna

ZŠ A MŠ SV. MARKA KRIŽĀNA, REHOLNÁ 2, KRÁSNA N/HORNÁDOM

Košice - Juh

Košice - Západ

Naša – vaša knižnica

Knižnica pre celú rodinu

Kto sme:

Knižnica pre mládež mesta Košice, ktorej zriaďovateľom je mesto Košice, je verejnou mestskou knižnicou. Vo svojej činnosti sa prioritne zameriava na prácu s deťmi, mládežou a rodinami.

Odkedy:

Už od roku 1955.

Kde:

Máme 20 pobočiek – 15 školských a 5 mimoškolských.

Cieľ:

Okrem výpožičných služieb organizujeme množstvo akcií, ktoré prispievajú k tomu, že sa pokúšame naučiť čitateľov celoživotnej láske ku knihám.

Ak sa nám podarí prebudiť závislosť od nich, o to lepšie.

Čo máme na požičanie:

Približne 211 000 kníh (fond často dopĺňujeme)

Spoločenské hry a edukačné hračky

Časopisy

Ako sa stať čitateľom:

- stačí navštíviť niektorú z pobočiek Knižnice pre mládež mesta Košice,
- vyplniť a podpísať prihlášku za čitateľa knižnice,
- predložiť platný občiansky preukaz, u cudzincov pas, u maloletých detí sa vyžaduje súhlas rodiča/zákonného zástupcu,
- oboznámiť sa s platným knižničným a výpožičným poriadkom,
- zaplatiť predpísané ročné členské.

Po splnení vyššie uvedených podmienok bude čitateľovi vystavený preukaz čitateľa.

A čo s ním? **Hurá do knižnice!**

(Požičiavať si môžete hneď, nemusíte čakať, kým vám bude vystavený – dostanete dočasný.)

Za koľko:

Deti do 6 rokov (výnimka 7 r. – MŠ): 0,50 € na rok

Deti 7 – 15 rokov: 1,00 € na rok

Osoby nad 15 rokov: 2,00 € na rok

Rubriku **Naša – vaša knižnica** pre vás pripravila

Michaela Dúcsová

RUBRIKA

Diagnóza: čitateľ

Agi Halášová, pobočka ZŠ Belehradská 21

„Priznám sa, že nemám jeden vymedzený žáner, a keďže som senzitívny človek, môj výber ovplyvňuje napr. aj ročné obdobie,“ hovorí Agi. „V lete je to slnkom zaliata romantika a v zime, v teple pod dekou, poriadna dávka napätia. Zafungovalo to v knihách kráľovnej švédskej krimi Camilly Läckberg. Mala som ju zaškatulkovanú ako autorku detektívneho žánru.“

Knihy, po ktorých siahla, ju však prekvapili. *Zlatá klietka* predstavuje nový krok v autorkinej tvorbe. Je o poslanstve a sile ženského ducha. O vzťahoch, vzostupoch a pádoch a dileme, či zradu odpustiť alebo sa kruto pomstiť.

Hlavná hrdinka Faye sa rozhodne pre druhú možnosť v pokračovaní románu pod názvom *Strieborné krídla*, ktorý je rovnako napínavý a plný vášní.

Nada Liptáková, pobočka Humenská 9

Nada obľubuje historické príbehy s dávkou romantiky, ale aj tie s nádychom fantasy.

Čas od času siahne aj po detektívke alebo príbehu s kriminálnou zápletkou. „Najradšej si však prečítam skutočné príbehy odvážnych žien,“ vraví Nada. Tentokrát si vybrala knihu od Beth Goodovej – *Zima bez teba*. Je to príbeh mladej ženy, život ktorej skomplikovali hneď dve nečakané udalosti. Po smrti partnera preto predá spoločnú úspešnú firmu a odíde do domu svojej starej mamy, ktorý prekvapivo zdedila.

A práve tu sa začínajú komplikácie, na ktoré ju nikto nepripravil. „Poradí si sama v starom dome plnom tajomstiev? No možno stretne lásku práve tam, kde ju najmenej čaká, a vyzerá to, že Vianoce predsa len nebude tráviť sama...“

Janka Vargová, pobočka Nezábudka, Poľovnícka 8

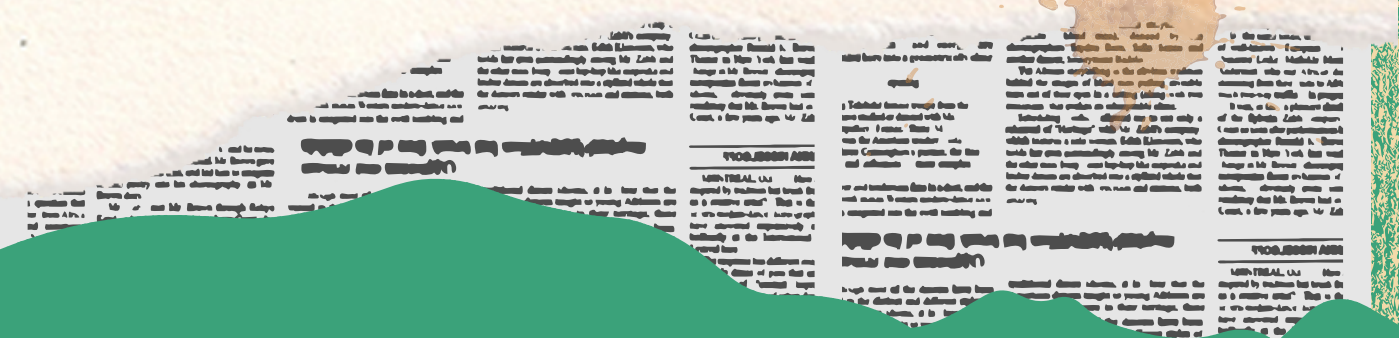
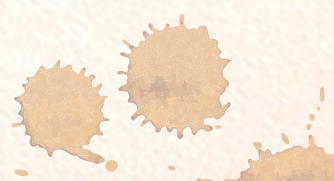
Janka je správny knihomol. Knihy pokladá za súčasť svojho života, pretože číta odmalička a nechce s tým prestať. „Veľmi rada mám romány a dobrodružné knihy a aj také, pri ktorých sa trošku bojím.“ V príbehu, ktorý naposledy čítala, ide o dvoch ľudí, ktorí majú rozdielne životné priority, ale aj prostredie, v ktorom žijú.

Mladú ženu Heather život skúša nešťastnými udalosťami – strata rodičov, sestrina choroba, rozpad manželstva. Napriek tomu, že je zásadová, sa jej jedného dňa prihodí niečo, čo zmení jej život. Heather zažije najlepšiu noc svojho života s Elim, hudobnou hviezdou.

Kedže má starostí vyše hlavy, nechce sa zapliesť. V živote však treba o svoje šťastie bojovať. „Prvé, čo ma na tejto knihe zaujalo, bola obálka s názvom,“ priznáva Janka. „Máme iba dnešok je kniha plná emócií. Je v nej všetko, starosti a aj radosti bežných dní. Koniec každej kapitoly núti čítať ďalej. Každá z nás potrebuje siahnuť po romantickej knižke, ktorá uteší jej ‚rozbúrené hormóny‘ a pripomenie jej, že pravá láska existuje a môže sa skončiť aj šťastne.“

Rubriku **Diagnóza: čitateľ** pre vás pripravila
Michaela Dúcsová

RUBRIKA *Listovanie*

Tlačené médiá ako noviny a časopisy v poslednom období nahrádza postupujúca digitalizácia a prechod do elektronickej podoby. Áno, výrazne to uľahčuje ich vydávanie a šetrí prírodu (hoci stále vieme prispieť na zber papiera, čomu sa potešia aj detúrence). Napriek tomu sa určite medzi nami nájdú takí, ktorí si radi k rannej káve či čaju prečítajú zaujímavosti zo sveta, histórie alebo najnovšie správy. Okrem toho si menej namáhame zrak, ktorý je beztak vystavovaný obrazovke počítača, tabletu alebo smartfónu. A niekto sa možno lepšie sústreďí, ak číta tlačený časopis... Vedeli ste, že aj naša knižnica ponúka na zapožičanie niekoľko titulov časopisov pre rôzne vekové kategórie? Aby ste sa vedeli zorientovať v ponuke, prinášame vám ich prehľad.

Azda najznámejším detským časopisom je **Slniečko** – ten poznajú aj staršie generácie, prvé číslo totiž vyšlo už v r. 1927 a s menšími prestávkami sa mu darí vychádzať dodnes. Je určený pre deti vo veku približne 6 – 10 rokov. Podporuje kvalitnú umeleckú tvorbu pre deti, obsahuje povesti, rozprávky, básne či hádanky. Jeho vizuál sa podstatne zmenil, ale stále prináša kvalitné čítanie pre deti. Ďalej je to známa **Zornička**, ktorej prvé číslo uzrelo svetlo sveta už v r. 1948. Určená je pre deti na prvom stupni ZŠ a je prispôbena ich učivu. Obsahuje okrem umeleckých textov a komiksov aj rubriku s angličtinou, receptami a zaujímavosťami zo sveta. Pre menšie deti (už od 3 rokov) je vhodný časopis **Vrabček**, ktorý je obsahovo ladený podobne ako Zornička, avšak prispôbena mladšiemu adresátovi. Obsahuje úlohy hravé, ale aj podnecujúce fantáziu či výtvarný talent, zameriava sa na všeobecný rozvoj dieťaťa.

Medzi časopisy pre deti, ktoré začali vychádzať v podstate nedávno, patrí **Bublina** (pre deti vo veku 6 – 11 rokov), ktorá sa v každom čísle zameriava na inú tému (neopomína ani oblasti ako ekológia, ľudské telo, rodina, umenie či povolania). Českí susedia od r. 2014 vydávajú časopis **Raketa** (pre deti vo veku 5 – 10 rokov), ktorý sa podobne ako naša Bublina venuje rôznym témam, aj tým aktuálnym spoločenským či iným (superhrdinovia a hrdinovia, elektrina, hry, film či inakosť a tolerancia).

Netreba sa nechať odradiť češtinou, pretože časopis ponúka množstvo zábavy – komiksy, vtipy, recepty, ale aj cenné rady do života. Dokonca v každom čísle nájdete dvojstránku s anglickými výrazmi, takže sa môžete zlepšovať aj v tomto jazyku.

V češtine vychádza aj časopis **abc** pre deti a mládež, ktorý je na trhu už od r. 1957 a je tematicky a obsahovo zameraný na vedu a techniku. Potešia sa mu teda určite všetci nadšenci vedy a zvedavci. Nájdú sa v ňom okrem iného aj komiksy a rôzne hry.

Starší čitatelia a dospelí u nás nájdú spoločenské týždenníky ako **Život**, **Slovenka**, mesačník **Čarovné Slovensko** o našej krajine, prírode, histórii, folklóre a tradíciách obohatený o krásne fotografie, tematické časopisy ako **Mama a ja**, **Záhradkár**, **Urob si sám**, **Zdravie**, **Pekné bývanie**, český **Apetit** či lifestylový časopis pre ženy **Marianne**. Pre nadšencov čítania, literatúry a umenia ponúkame **Knižnú revue** aj časopis **Bibiana**, ktorý obsahuje články odborníkov na literatúru a umenie pre deti a mládež.

Pre tých, ktorí sa zaujímajú o aktuálne dianie v spoločnosti, máme politicko-spoločenský **.týždeň**. Milovníci dejín našich aj svetových môžu siahnuť po **Historickej revue** a tí, ktorí sa venujú oblasti IT alebo sa o ňu zaujímajú, si môžu prečítať časopis **Nextech** (niekdajšia **PC Revue**). Populárno-náučný mesačník **Geo** zasa prináša informácie a zaujímavosti z prírody, cestovania, vedy aj histórie. Veríme, že si každý prídde na svoje. Pripomíname, že v knižnici nájdete aktuálne, ale aj staršie čísla časopisov, je teda z čoho vyberať.

Časopisy sa požičiavajú na týždeň, avšak je možné si ich výpožičnú dobu predĺžiť, dokopy ich môžete mať až tri týždne.

Tešíme sa na vašu návštevu.
Dolistovania!

Rubriku **Listovanie** pre vás pripravila
Dominika Petáková

RUBRIKA

Túry do náučnej literatúry

s Petrou Valachovičovou

Madeline Vadkerty: Slovný pán prezident

V Slovenskom štáte začal platiť 9. septembra 1941 Židovský kódex. Židia boli týmto rasistickým nariadením zbavení všetkých občianskych, ľudských aj hospodárskych práv a odsunutí na okraj spoločnosti. Jedinou šancou pre obyvateľov židovského pôvodu, ako sa vyhnúť dôsledkom tohto nariadenia, bolo poprosiť o výnimku samotnú hlavu štátu, Jozefa Tisa. Kniha *Slovný pán prezident* opisuje osudy ľudí, ktorí sa pokúsili o získanie tejto výnimky tým, že napísali list prezidentovi.

Väčšinou je to smutné čítanie. Táto kniha dáva početným obetiam holokaustu mená a príbehy. Autorka Madeline Vadkerty odviedla skvelú prácu najmä tým, že príbehy jemne beletrizovala, snažila sa zistiť, ako sa vyvíjali životy ľudí po tom, čo napísali do kancelárie prezidenta. Niekedy sa to podarilo, inokedy nie. Každý príbeh bol jedinečný, miestami obyčajný, ale predsa iný.

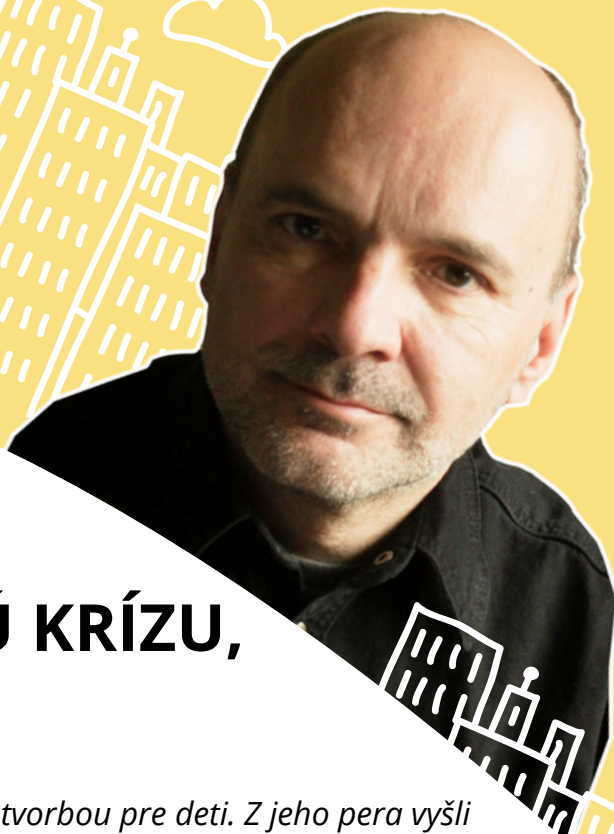
Je nesmierne dôležité, že táto kniha vyšla práve teraz, keď stále mnoho ľudí obraňuje Tisov režim a extrémistické myšlienky sú u mladých ľudí čoraz populárnejšie. Na túto časť dejín nie sú Slováci (žiaľbohu, nie všetci) hrdí, ale nesmieme o nej prestať hovoriť, lebo to môže mať hrozné následky – história sa neopakuje, to len ľudia robia tie isté chyby. Je to jedna z kníh, ktorú by si mal prečítať každý, či sa zaujíma o históriu, alebo nie.

Jakub Drábik: Fašizmus

Fašizmus. Toto slovo počujeme v médiách veľakrát, aj keď v skutočnosti málo ľudí vie, čo tento pojem vlastne znamená. Historik Jakub Drábik napísal vyše šesťstostranovú knihu, v ktorej zrozumiteľne vysvetľuje, čo si pri slove fašizmus máme predstaviť a koho môžeme za fašistu označiť. Autor sa snaží byť objektívny, pod každú uvedenú informáciu uvádza zdroj a necháva čitateľa, aby si utvoril vlastný názor na danú problematiku. V knihe je výborne vysvetlené, ako mohli milióny ľudí podľahnúť ideológii takého evidentného zla, akým je fašizmus. Kniha je rozdelená na niekoľko častí, na začiatku je vysvetlená podstata ideológie (definícia, historický pôvod) a neskôr sú tu popísané krajiny, kde sa vyskytli fašistické hnutia (Taliansko, Nemecko, Veľká Británia a Československo). V závere je kapitola o fašizme po roku 1945. Táto kniha možno nebude pre každého, keďže je značne obsažná a nachádza sa v nej veľa faktografických informácií. V knihe sú však pasáže, ktoré by si mal prečítať každý. Svojím pravdivým opísaním udalostí nám dávajú možnosť si uvedomiť, že fašizmus je, žiaľ, prítomný v politickom spektre aj dnes.

Rubriku **Túry do náučnej literatúry** pre vás pripravila
Petra Valachovičová

KEĎ MÁ PISATEĽSKÚ KRÍZU, PESTUJE KVETY

Meno **Ján Uličiansky** sa už celé roky spája s tvorbou pre deti. Z jeho pera vyšli knihy *Analfabeta* *Negramotná*; *Máme Emu*; *Líza, mačka z Trojice*; *Leonardo, kocúr z ulice* či *Malá princezná*. Na jeho konte je však toho omnoho viac. Vedeli ste, že časť života strávil v Košiciach alebo že má rád záhradkárčenie? My sme ho pre vás trochu vyspovedali.

Dolu hlavou na prašiaku

Hoci sa Ján Uličiansky narodil v Bratislave, detstvo prežil v Košiciach a Obišovciach, kde stál dom jeho dedka. Voľné víkendy a prázdniny tak trávil na záhrade. Čo sa mu vybaví, keď sa povie Košice? „Určite náš byt na Komenského ulici, v ktorom som vyrastal od troch rokov so svojimi súrodencami. Náš dom mal vnútrodvor s kovovými prašiakmi, na ktorých som, zavesený dole hlavou, strávil veľkú časť svojho detstva. Mám rád aj súčasnú pešiu zónu – Hlavnú ulicu s divadlom a Dómom sv. Alžbety. Vždy, keď sa vrátim do Košíc, sa po nej poprechádzam.“

Jeho vášeň pre písanie má korene už v detstve. Svoju prvú knižku napísal ešte na prvom stupni základnej školy. „Musel som byť aspoň tretiak, štvrták,“ spomína autor. „Je to milá spomienka a rád o nej na besedách rozprávam. V tom čase ešte ‚nežilo‘ toľko plastových dinosaurov na hranie, ak vôbec nejaké boli. Takže to bol príbeh o poslednom žijúcom drakovi – dinosaurovi.“ K tomuto prvému literárnemu počinu, ktorý dostal názov *Posledný drak*, si sám napísal aj tiráž a za 1 Kčs predal svojej mamke. Žiaľ, pamätné dielko už nemá, stratilo sa počas početných sťahovaní.

Ján Uličiansky sa narodil ako tretí syn v rodine a vtipne poznamenáva: „Dostal som meno *Jano...* a ako to už v rozprávkach býva, bratia mi pokojne mohli hovoriť ‚náš hlúpy Janko‘. Učili ma, že treba hovoriť pravdu a nič len pravdu. Bol som rodinný maznáčik, nemal som hlavu na matematiku ani prírodné vedy, žil som akoby vo svojom vlastnom rozprávkovom svete. A mal som šťastie, že čítanie rozprávok, ktoré som v detstve miloval, sa mi stalo aj povoláním. Teraz ich píšem.“

Ako detský čitateľ sa rád strácal v príbehoch Hansa Christiana Andersena a Kristy Bendovej. Zvlášť mal v obľube jej *Osmijanka*. Obaja títo spisovatelia sú dodnes jeho autorskými vzormi.

Od čias prvej knižky o drakovi „pretieklo veľa vody“ a Ján Uličiansky sa stal autorom mnohých detských kníh, rozhlasových hier a je aj duchovným otcom seriálu *Hrdinovia siedmich morí*.

Tí, ktorí vyrastali v deväťdesiatych rokoch, si iste pamätajú na dobrodružstvá hrdinov. Vystupovali v nich kapitán Kukuk, gróf Mentol Krištof, kapitán Cha-Cha, pirát Čierna Koža, Barón Prášok, dobrodruh Móric Leňovský a stroskotanec Robímsám. V roku 2010 dostali aj knižnú podobu. „Priznám sa, nie som typický dobrodruh a na moreplavectvo či pirátstvo by som sa nikdy nedal. Takže tieto zážitky si vymýšľam, rovnako ako autor kníh o indiánskom náčelníkovi Winnetouovi, ktoré som v detstve miloval.“

Analfabeta z knižnice

Mnohé štatistiky tvrdia, že deti čítajú čoraz menej, zaujíma ich televízia, počítač, hranie hier... Myslí si aj autor, že situácia je naozaj alarmujúca? „Áno. Štatistiky asi neklamú, na druhej strane – ešte stále je dosť detských čitateľov, ktorých od čítania neviete odtrhnúť zvolaním ‚Pod’ sa už konečne najesť!‘. A to je dobré. Pretože potrava pre dušu je dôležitejšia ako potrava pre žalúdok.“

Jedna z jeho kníh je o predstaviteľke ako zo zlej štatistiky. Beta Bábiková nemá záujem o čítanie a v Knihovnoch nad Váhom ju tesne pred Štedrým dňom teta knihovníčka omylom zamkne v knižnici. Začína sa veľké dobrodružstvo, Beta vonkoncom nečaká, že zo stránok kníh k nej rovnými nohami skočia knižné postavy. Janko Hraško, Pipi Dlhá Pančucha či Harry Potter. Lenže Beta má celkom iné starosti: ako sa volá jej neznámy otecko, kde sa stratil jej privesok s lebkou a empétrojkou a prečo každý chce, aby čítala. „Prvá časť Analfabety Negramotnej, vtedy ešte pod názvom Rozprávka z knižnice, vznikla na objednávku,“ približuje J. Uličiansky. „Mestská knižnica mesta Piešťany sa chystala na oslavy šesťdesiateho výročia svojho založenia a pani riaditeľka Margita Galová, moja dlhoročná priateľka, mi vtedy povedala, že nevie o žiadnej rozprávke, ktorej miesto deja by bolo v knižnici. Tak som jej ako darček k výročiu napísal prvú časť rozprávky. Potom ju realizovali v Slovenskom rozhlase v skvelej interpretácii Zuzky Krónerovej. Nedalo mi nevyužiť túto príležitosť – a tak som pre ňu napísal celý cyklus rozhlasových rozprávok o Analfabete.“

No a nakoniec z toho vznikla kniha aj bábková inscenácia. Som presvedčený, že tento námet má potenciál aj na televízne či filmové spracovanie, ale u nás sa točí veľmi málo pôvodných príbehov zo života súčasných detí.“

Našťastie nie všetci čitatelia sú ako Beta a mnohí z nich často pripraví autorovi vtipné či dojímavé chvíle. Z prvej kategórie sú autorovi priatelia, ktorí majú deti vo veku štvrtákov. V štvrtáckej Čítanke sa totiž nachádzajú príbehy *Zákaz stavania snehuliakov* či *Kocúr na kolieskových korčuliach*. Priatelia chcú, aby im vyzradil nejaké ‚pikošky‘ do referátov či projektov, ktoré deti o ňom píšú. *„Ale najväčší zážitok mám zo svojich synovcov, ktorí sa zamilovali do audio vезie knihy Snehuliacke ostrovy. Rozprávky nahovoril dnes už nežijúci ‚Pán herec‘ Ctibor Filčík. Synovci tú kazetu počúvali od rána do večera a aké bolo moje prekvapenie, keď na rodinnej oslave promócie jedného z nich dokázali obaja naraz naspamäť zo seba ‚vysúkať‘ skoro všetky. Po toľkých rokoch! Ten zážitok vo mne zotrval a rád by som tú knihu opäť niekedy vydal, ak na to nahovorím nejaké vydavateľstvo.“*

Mnohí autori mávajú pisateľské krízy a aj J. Uličiansky priznáva, že ho navštevujú. *„A to dosť často. Riešim ich prácou v záhrade. Potom tá kríza prinesie aspoň nejaký úžitok. Popravde, venujem sa radšej kvetom, nie som záhradkár – zeleninár.“*

Času na záhradu má určite dosť, ale nie len z dôvodu krízy. Keďže tu aktuálne stále máme koronavírus a mnohé odvetvia tomu prispôsobujú svoju činnosť, výnimkou nie sú ani spisovatelia. Ako trávi tento čas pán Uličiansky? *„Tiež ‚onlinovo‘. Jedným z predmetov, ktorý učím na Divadelnej fakulte Vysokej školy múzických umení, je aj autorská tvorba. A to sa dá zvládnuť celkom ľahko – dám študentom zadanie, pošlú mi ho na mail a potom sa o tom, čo napísali, rozprávame cez počítač. Celkom ma to baví. Zdalo by sa, že toto je ten najlepší čas na písanie. Človek, chce či nechce, musí sedieť doma, a kedy inokedy písať, ak nie teraz. Nie je to tak. Čas, keď sa človek dozvedá o takom množstve vážne chorých a zomierajúcich ľudí, nie je pre mňa nijako inšpiratívny. Naopak. Na druhej strane je pravdou, že všetko, čo človek prežije, aj to dobré, aj to zlé, sa do neho ukladá a časom z toho môže niečo vyrásť... Možno aj rozprávka o statočných ľuďoch, ktorí sa nebáli pomáhať iným. Lebo to sú dnešní rozprávkoví hrdinovia.“*

Rubriku **Knihopísaci** pre vás pripravila
Michaela Dúcsová

Veronika Žatkovičová

BOOKSTAGRAMERKA
INSTAGRAM.COM/KNIHY_VRNKA

Toto si myslím ja! o knižnej sérii **Lux** od Jennifer L. Armentrout

Zabudni na malých zelených mužičkov...

Mimozemšťania sú teraz príťažliví tínedžeri!

Jennifer L. Armentrout nám v sérii *Lux* prináša zmes fantasy romantiky, akcie a napätia. V priebehu rokov 2019 a 2020 vyšlo vo vydavateľstve Zelený kocúr všetkých päť častí série, a to aj vďaka čitateľom, ktorí stále s napätím očakávali ďalšie pokračovania. Autorka má talent uzatvárať kapitoly tak, že knihu bez jej dočítania neodložíte. V mimoriadnom napätí

nás udržiavali aj závery jednotlivých kníh. Dnes má čitateľ už to šťastie, že nemusí niekoľko mesiacov vyčkávať na to, ako sa bude príbeh Katy a Daemona vyvíjať. Stačí si len zájsť do knižnice či kníhkupectva.

Dej sa vyvíja od sladkej zamilovanosti a naivity hlavnej hrdinky až ku krvi, zabíjaniu a koncu takého sveta, aký ho poznáme. Séria *Lux* je príbehom knižnej blogerky Katy (autorka naozaj vedela, ako zapôsobiť na knihomoľov), ktorá sa spolu s mamou presťahuje do nového mesta. Oproti ich domu žijú nadprirodzene krásni súrodenci – Daemon a Dee. Katy si k Dee hneď nájde cestu, no Daemon sa ich priateľstvo snaží zničiť. Hoci je protivný a veľmi nepríjemný, stane sa platonickou láskou množstva čitateľiek.

Už v prvej časti – *Obsidián* – zistíme, že Daemon a Dee sú mimozemšťania stvorení zo svetla. S tým súvisí aj ich fantastická príťažlivosť a nadpozemské sily. Postupne sa dozvedáme o tom, že Luxovia, ľudia zo svetla, žijú všade po svete. Zistíme, kto sú ich nepriatelia, čo na ich existenciu vraví vláda a či patria naozaj medzi „tých dobrých“ mimozemšťanov.

„Silno som ju objal a v tej chvíli som vedel, že ak by som musel, vyhodil by som kvôli nej celý svet do vzduchu.“ (z knihy *ÓNYX* – druhá kniha série *Lux*)

Kniha nie je ani zďaleka určená len pre mladé čitateľky a čitateľov, ktorí obľubujú romantické príbehy. Autorka protagonistov potrápi psychicky, ale aj fyzickým týraním. Nežné a romantické scény sú vykreslené tak, že sa neubránite zamilovanému úsmevu, no boj a krviprelievania spôsobia, že budete hltáť každé autorkine slovo.

Preto by som sa nebála odporúčať knihu každému – či už trinásťročnej čitateľke, alebo tridsaťročnému čitateľovi.

Veronika

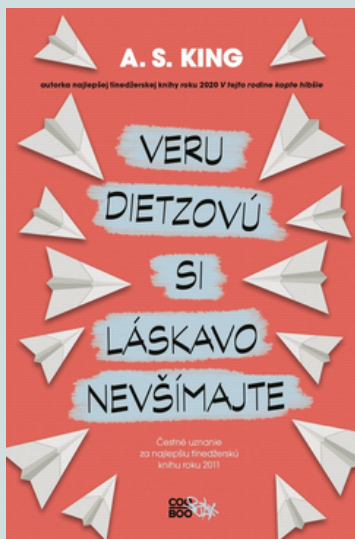
Diana Kováčová

BOOKSTAGRAMERKA
INSTAGRAM.COM/KNIŽNY.ZAVISLAK

Toto si myslím ja! o knihe **Veru Dietzovú si láskavo nevšímajte** od A. S. King

Pamätáte si, čo Shrek povedal o zlobroch? Že sú ako cibule, lebo majú vrstvy? No a taká je aj Vera Dietzová – má neskutočne veľa vrstiev, ktoré budete odkrývať s údivom, smiechom či zarazením. Rozhodne to nie je YA s povrchnou jednorazovou myšlienkou, kde hlavná postava je cringe a celý jej život je zabalený v ružovej cukrovej vate. Nie, Vera je realistická, svojská a hlavne ukazuje aj tú inú stránku dospievania.

A nie, tu nenájdete ten typ happyendu, kde sa objaví princ na bielom koni a zachráni celú situáciu. Alebo aspoň nie tak, ako si predstavujete. Plus mne sa ešte veľmi páčilo, že autorka sa neorientovala len na Veru, Veru a chudáka Veru, ale aj na fakt, že toto dievča má minulosť, svet a ľudí okolo seba a nie všetko je čierno-biele – či už jej problém s alkoholom, alebo vzťah s Charliem. Prosto táto kniha skrýva v sebe niečo úžasné, čo možno na prvý pohľad nevidíte, avšak potom vás to úplne celé pohltí.

A popravde, už dlho som si tak nesadla nielen s hlavnou postavou, ale s celým príbehom. Čaro kníh od A. S. King!

Diana

RUBRIKA

Pod lupou odborníka

s Mgr. Markétou Andričíkovou, PhD.

Prečo je princova debnička s ovečkou taká dôležitá?

Pamätáte si, o čo prosí Saint-Exupéryho Malý princ pilota, keď ho na púšti prvýkrát osloví? Prosí ho, aby mu nakreslil ovečku. Pilot sa o to pokúša viackrát, ale princ nie je ani s jednou kresbou spokojný. Jedna ovečka sa mu zdá príliš stará, druhá zasa chorá... Ani jedna nezodpovedá JEHO predstave o ovečke. Dalo by sa povedať, že princ (dieťa) sa bráni tomu, aby mu pilot (dospelý) predložil hotový obraz ovečky. Až keď, ako posledný zúfalý pokus, načarbe pilot kváder s tromi krúžkami a povie princovi: „*To je debnička. Vnútri je ovečka, akú chceš*“, je princ zrazu spokojný a šťastný.

Tento úvodný obraz smeruje aj k vyjadreniu, aké by malo byť umenie, ktoré sa prihovára dieťaťu. Umenie by malo s dieťaťom komunikovať s porozumením a empatiou. Malo by mu poskytovať priestor na vlastný názor a predstavy – rovnako ako pilotova debnička poskytla priestor princovej ovečke.

O knihe *Malý princ* sa často vedú debaty, pre koho ju vlastne Saint-Exupéry písal. Písal ju pre všetkých, ktorí sú v debničke s tromi otvormi ochotní vidieť ovečku. Saint-Exupéryho Malý princ dá každému úprimne hľadajúcemu presne to, čo hľadá. Niekomu prinesie príbeh o cestovaní medzi planétami, niekomu vyrozpráva príbeh o stretnutiach s čudnými ľuďmi, líškou či hadom, niekomu prezradí tajomstvo o priateľstve a obetujúcej sa láske a niekomu pomôže objaviť kráľovské dieťa vo vlastnom vnútri a zmysel utrpenia...

Saint-Exupéryho príbeh o Malom princovi je ako tá pilotova debnička, ktorá vytvára priestor na nové príbehy. Tých príbehov je veľmi veľa. Niektoré sa v rozprávaní dosť podobajú na svojho predchodcu. Takým je napríklad príbeh s názvom *Návrat malého princa* kanadského spisovateľa Jeana-Pierra Davidtsa. Do modernej komiksovej podoby zasa Malého princa previedol francúzsky tvorca komiksov Joann Sfar. Na Slovensku má Malý princ svoju sestru v knihe Jána Uličianskeho *Malá princezná*. Životný príbeh vojenského letca Saint-Exupéryho spracoval v krásnej knihe *Pilot a Malý princ* svetoznámy český umelec Petr Sís.

Zaujímavý životopisný príbeh o Saint-Exupérym a najmä posledných dňoch jeho života prináša aj kniha kanadského profesora literatúry Jeana-Pierra de Villersa *Poslední let malého prince*. Potom sú knihy, ktoré si z Malého princa vybrali len tie dôležité obrazy – ako esencie nových príbehov. K takým by sme mohli zaradiť napríklad obrázkovú knihu autora a výtvarníka Pavla Čecha *O zahradě*, kde sa objavuje práve esencia detstva ako obdobia zázrakov. V obrázkovej knihe *Dierožrút* Slavky Liptákovej a Fera Liptáka zasa môžeme nájsť obraz hľadania (zmyslu života). V knihe britského umelca Charlieho Mackesyho *Chlapec, krtko, liška a kôň* sa zasa v intenciách Malého princa môžeme zamyslieť na významom úprimného priateľstva a autentického prístupu k životu.

Ešte hlbšie – až k filozofickým a psychologickým vrstvám Malého princa, ktoré sú prístupné už skúsenejšiemu čitateľovi – zostupujú knihy Mathiasa Junga *Malý princ v nás* a Anselma Grüna *Malý princ pro malé i velké*. Tento (neúplný) zoznam diel, ktoré sa viac alebo menej vracajú k Malému princovi ako k svojmu staršiemu bratovi, svedčí o tom, aký hlboký a inšpiratívny odkaz nám tu vo svojej „debničke“ zanechal Antoine de Saint-Exupéry. Stačí len potichu pristúpiť bližšie a vybrať si...

Rubriku **Pod lupou odborníka** pre vás pripravila
Dominika Petáková

KNIŽNICA ONLINE? PREČO NIE?

Formou dištančného vzdelávania sa donedávna zaoberali najmä vysoké školy, len v ojedinelých prípadoch, skôr ako výnimka, to boli stredné. Dnes dištančná forma vyučovania slúži už pre kolektívne vzdelávanie všetkých vekových kategórií.

Je to skoro rok, čo pracujeme a fungujeme s obmedzeniami, preto sme hľadali a zvažovali rôzne možnosti. Nakoniec prišla príležitosť vďaka výbornej spolupráci so ZŠ Tomášikova 31, Košice.

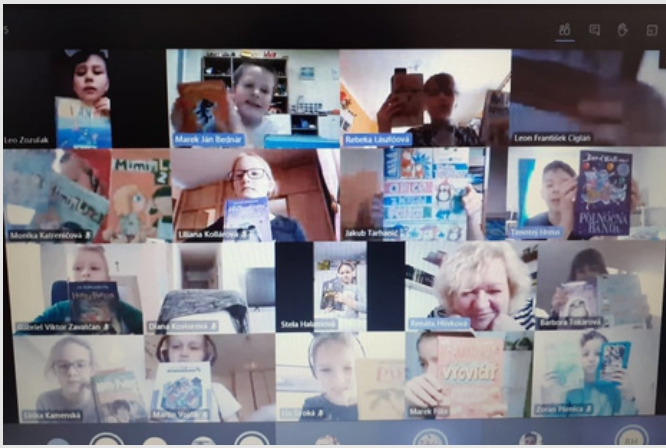
Ročníky 1 – 4 tam učí pani učiteľka Gabriela Sedláková, ktorá naozaj miluje knihy. Túto lásku si však nenecháva pre seba. Rada ju odovzdáva svojim zverencom, s ktorými pravidelne plánuje návštevy knižnice. Nevynechajú mesiac, aby si spoločne nezašli do neďalekej pobočky sídliacej v OD Mier. Cieľ je jednoduchý, dozvedieť sa od tety knihovníčky **Renáty Hlivkovej** niečo zaujímavé o knihách a literatúre a zároveň si vziať niečo nové na čítanie. Všetky plány zmenila doba, školy a knižnice ostali zatvorené.

Ak sa ale spoja dve knihomilky, neexistujú prekážky, ktoré by neprekonali. A veru sa tak aj stalo. Online „rande“ bolo dohodnuté a prekvapenie pre deti bolo na spadnutie.

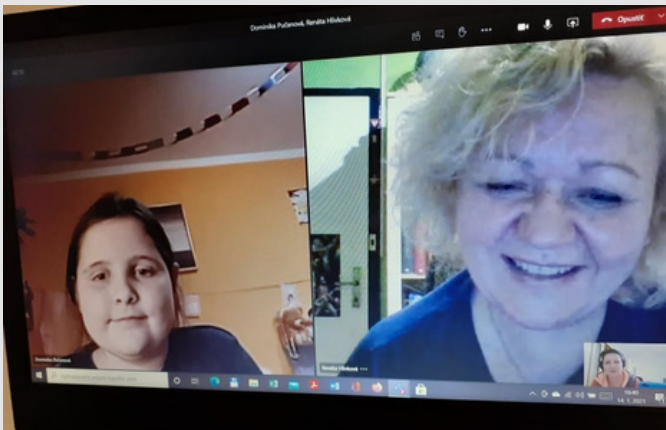
Kameru zapnúť, začíname!

Prišiel deň, keď sa to podarilo. Na školákov doma čakalo veľké prekvapenie. Síce len virtuálne, ale opäť strávili krásny čas so svetom kníh. Oblúbená teta knihovníčka im ho neočakávane vniesla do dištančného vyučovania. „Oslovila ma pani učiteľka Sedláková zo ZŠ Tomášikova 31,“ hovorí o prekvapení pre malých čitateľov Renáta Hlivková.

„Po predchádzajúcom naplánovaní a vzájomnej dohode ma prostredníctvom administrátorky pridala do svojho Teamsu, aby som sa vedela pripojiť k dištančnému vyučovaniu školy. Pripravila som si scenár, knihovnícke tričko a čakala. Keď prišiel deň D a začala sa hodina, pozdravila som deti a prihovorila sa im. Vôbec nemohli tušiť, kto som, pani učiteľka im to predtým neprezradila a kamera bola vypnutá. A o to to bolo zaujímavejšie, museli hádať. Priznávam, spoznali ma veľmi rýchlo, už len podľa hlasu. Tak som kameru mohla zapnúť a vyučovanie sa začalo.“

Najprv sa spolu porozprávali o tom, čo majú nové, posmútili nad tým, že sú školy a knižnice zatvorené. A potom prišlo čítanie. „Tretiačikom som čítala z knihy Malé strašidlo od G. Preusslera. Neskôr mi odpovedali na otázky k úryvku. Vedeli naozaj všetko. To znamená, že ma pozorne počúvali, bol to úžasný pocit. Stihla som im ukázať aj kopy nových detských kníh, ktoré už na nich v knižnici čakajú. Jedno dievčatko, Dominika, poznám ho zo školského klubu, dokonca prejavilo záujem, aby sme sa spolu spojili aj večer, mimo vyučovania. Jednoducho, bolo to super, deti boli fakt potešené.“

Toto stretnutie vnieslo do učenia inšpiratívnu zábavu i nové poznatky. Deti, ani škola samotná, neskrývali záujem o ďalšie online stretnutia. Nakoniec prebiehali po celý týždeň, postupne aj v iných triedach, po dve hodiny denne.

Čo na to škola?

„Keď ju miluješ, nie je čo riešiť.“ Slogan, ktorý sa dostáva do našich uší skoro každý deň z televíznej obrazovky. V našej škole sa však spája s KNIHOU a obrovským záujmom o čítanie. Nepriaznivá epidemiologická situácia spôsobila prerušenie našich pravidelných mesačných stretnutí v knižnici OD Mier. Naša túžba po nových knihách a vedomostiach však bola silnejšia. Zorganizovali sme pre žiakov 1. stupňa online stretnutie s našou pani knihovničkou Renátou Hlivkovou, ktorá náš nápad s nadšením prijala. Online stretnutia prebiehali celý týždeň. Predstavila jednotlivým triedam veku primeranú knižku, profesionálnym prístupom a spôsobom, akým to vie len ona – rozprávkovo. Porozprávala nám aj o nových knihách, ktoré už netrpezlivo čakajú v knižnici na svojich knihomoľov. Ďakujeme, že sme s jej pomocou mohli rozšíriť očka, otvoriť mysle a dotknúť sa srdca, ktoré sa naplnilo nekonečným šťastím a radosťou z krásneho zážitku. Tešíme sa na ďalšie stretnutia.“

Čo dodať... snáď len toľko, že my sa tešíme rovnako.

Rubriku **Reportáž** pre vás pripravila
Viera Ristvejová

Knižnica, to nie je iba požičiavanie a odporúčanie kníh, ale aj príprava podujatí, nákup a spracovanie kníh alebo aj pripravovanie tohto časopisu. Najviac čitateľov pozná asi našu centrálnu požičovňu – LitPark, no okrem nej je jej neoddeliteľnou súčasťou aj ďalších 19 pobočiek po celých Košiciach, kancelárie, špecializované pracoviská a sklady. Dnes vám predstavíme, čo nájdete za ich dverami.

Riaditeľka našej knižnice **Kamila Prextová** má svoju kanceláriu ergonomicky zariadenú, zvláda aj menšie porady a premelie sa tu veľké množstvo nápadov. Vedľa sa nachádzajú pracoviská Ekonomického útvaru a Útvaru knižnično-informačných služieb.

Na projektovom oddelení pracujú mozgové závity a počítače na najvyšší výkon. Tu pre vás chystáme grafické spracovanie nášho časopisu, ale aj tlačové správy, staráme sa o sociálne siete či píšeme grantové projekty.

Nákup kníh zabezpečujú na oddelení doplňovania.

Po precíznom výbere sa tituly nakúpia a po doručení sa nahrajú do katalógu, inventarizujú a popisujú.

Táto fotka vznikla tesne po čerstvej zásielke nových kníh.

Po nakúpení sa musia všetky knihy oštitkovať a opečiatkovať.

Veľké množstvo precíznej práce je však príjemným spestrením knihovníckej profesie.

Označené knihy už stačí len obaliť do ochranej fólie a urobiť miesto v polici, potom vám ich už môžeme požičať.

Poškodené knihy a menej požičiavané tituly nevyhadzujeme, putujú do skladu. Sú tu v bezpečí uložené – aj keď to tak momentálne nevyzerá, sklad totiž postupne prechádza rekonštrukciou.

Na našich pobočkách sa pripravuje veľké množstvo podujatí a tie si vyžadujú dôkladnú prípravu aj výrobu rôznych rekvizít.

Denne prichádza na nami pripravované podujatia niekoľko školských kolektívov. Ich cieľom je propagácia zaujímavých kníh, motivovanie k čítaniu a rozvoj čitateľskej gramotnosti, ale venujeme sa aj náučným témam či morálnym otázkam.

Robíme všetko preto, aby sa k nám deti rady vracali.

Na každej pobočke, na ktorej to čo i len trochu ide, propagujeme slovenských a českých umelcov
– vo forme výstav a interaktívnych inštalácií...

...na besedách s autormi
a zaujímavými osobnosťami,
hudobných koncertoch...

...festivaloch autorského čítania či
prednesoch poézie.

Rubriku **Fotoreportáž** pre vás pripravila
Zuzana Sedláková

Knižné najš

Tri **NAjčítanejšie** knihy na svete sú Svätá Biblia, Citáty Mao Ce-Tunga a dobrodružstvá čarodejníka Harryho Pottera. **NAjdlhšiu** vetu v knihe nájdete u Victora Huga v knihe *Bedári*. Má 823 slov a celú si ju môžete prečítať napríklad tu:

<https://silviatomasvillalobos.wordpress.com/tag/victor-hugos-very-long-sentence/>

Viete, kto je **NAjplodnejší** autor na svete? Spisovateľka Barbara Cartlandová. Na konte má 723 kníh. Stihla ich napísať do veku 98 rokov, kým skonala. Ročne jej v priemere vyšlo 20 titulov. Máte radi kníhkupectvá? **NAjväčšie** kníhkupectvo na svete by ste našli v Iráne v hlavnom meste Teherán. Nesie krásny názov Book Garden a je to obrovská budova so zelenou strechou s rozlohou 14 300 m², na ktorej nájdete 19,3 km políc s miliónmi kníh a taktiež úžasných miest, kde si tie knihy prečítať. Okrem iného. Podľa spoločnosti Reallran je v knižnici dostupných viac ako 400-tisíc titulov pre deti. Jedno z centier má regály prispôbené tomu, aby na ne dosiahli aj mladší čitatelia.

Ak chcete tento raj pre knihomoľov vidieť, kliknite na tento odkaz:

<https://www.youtube.com/watch?v=72xVmDjOHTI>.

Svetové knižné rekordy evidujú aj **NAjmladšiu** spisovateľku na svete. Stala sa ňou Dorothy Straight, ktorá v roku 1962 vo veku 4 roky a 3 mesiace napísala knihu *How the World Began*. O dva roky neskôr ju vydalo vydavateľstvo Pantheon Books.

Bibliokaust

Marec, mesiac knihy. Tak sa hovorí tretiemu mesiacu v roku, ale vedeli ste, že v Nemecku v roku 1933 vzali tieto slová za úplne iný koniec? V marci zahájili boj proti „nenemeckému duchu“ a táto akcia sa začala prvým verejným pálením kníh na námestiach niektorých miest. V máji vyvrcholila. V ohňoch po celom Nemecku skončilo 25 000 zväzkov rôznych autorov, ktorí, nielen z rasových dôvodov, neboli pochuti novému vedeniu krajiny. Boli spálené diela Alberta Einsteina, Sigmunda Freuda, Ericha Kästnera, Heinricha Manna, Karla Marxa, Ericha Mariu Remarqa a mnohých ďalších. V Čechách zhoreli aj známe *Osudy dobrého vojaka Švejka za svetovej vojny* od Jaroslava Haška. Slovom bibliokaust popísal akciu americký časopis *Time* v máji 1933.

Slovenské pikošky

Po zaujímavosti z knižného sveta nemusíme chodiť ďaleko, ale stačí nám načrieť aj do našich vôd. Že mal Ľudovít Štúr vyhranené názory na manželstvo, to je o ňom známe, ale že sa mal sám ženiť, to už nevie každý. Jeho vyvolenou sa stala Češka Mária Pospíšilová. V rýchllosti dali rodičia namaľovať obraz s venčekom s vynechaným miestom, kde mali primaľovať ženícha. Ten si to však na poslednú chvíľu rozmyslel a Márii poslal báseň na rozlúčku. Nie v liste, poslal ju na uverejnenie do časopisu jej otca.

Aj medzi súčasnými spisovateľmi však nájdeme zaujímavosti hodné pozornosti. Vedeli ste napríklad, že máme autora, ktorý píše bradou? Je ním Michal Škombár, za ktorého dýcha prístroj. To mu však nebráni v jeho veľkom sne. Píše vďaka klávesnici na obrazovke a myši, s ktorou vyťukáva písmenko po písmenku. Má vydané štyri knihy.

O kreativite slovenských autorov teda nemôže byť pochýb. Mnohí z nich majú aj veľmi zaujímavé záľuby. Vedeli ste napríklad, že kráľovná slovenskej historickej romane Janka Pronska vo voľnom čase maľuje pôsobivé obrazy? Aj autor kníh pre deti Ján Uličiansky má netradičnú záľubu – o tej sa však dočítate v rubrike Knihopísaci.

Rubriku **V knižnom brlohu** pre vás pripravila
Michaela Dúcová

Pracovný list k rubrike **Hlavička**
si môžeš stiahnuť **tu**.

RUBRIKA

Hlavička

Milí naši malí aj veľkí čitatelia,
v prvom čísle nášho časopisu sme pre vás prichystali niekoľko zaujímavých úloh.
Ako sme slúbili, stále vás nimi bude sprevádzať postava z nejakého príbehu.
Dnes je ňou Pipi Dlhá Pančucha.

Pipilota Viktuália Roleta Zlatka Pančušísková Efraimová

Pipi je neobyčajné deväťročné dievča. Pokús sa ju nakresliť podľa tohto popisu:

Vlasy mala červené ako mrkva a dva tuhé vrkoče jej odstávali od hlavy a trčali dohora. Nos mala ako malý zemiačik a celý posiaty pehami. A v širokých ústach jej svietili zdravé zuby. Na sebe mala veľmi zvláštne šaty. Ušila si ich sama. Pôvodne mali byť modré, no Pipi nemala dosť modrej látky, a tak sem-tam poprišívala kúsky červenej. Na dlhých, tenkých nohách mala pančuchy. Jednu hnedú, druhú čiernu. A mala čierne topánky, ktoré boli dvakrát také veľké, ako potrebovala. Tie topánky jej ocko kúpil v Južnej Amerike. Zámerne vybral väčšie, aby jej chvíľu vydržali, a Pipi nikdy nechcela iné. Najviac však Tomiho a Anniku zaujala opička, ktorá sedela Pipi na pleci. Bol to mačiak a mal na sebe modré nohavice, žltý kabátik a biely slamený klobúčik.
(A. Lindgrenová: Pipi Dlhá Pančucha)

Tu môžeš nakresliť, ako podľa teba vyzerá Pipi:

Černošský ostrov

Pipin ocko je námorníkom a okrem toho je ešte aj kráľom na černošskom ostrove.

Napíš, ako tento ostrov vyzerá a čo tam asi taký kráľ robí.

Môže to byť aj neuveriteľný príbeh, Pipi si tiež zvykne poriadne vymýšľať!

Miesto na tvoj príbeh o černošskom ostrove:

Hľadači

„Hľadačka, to je osoba, ktorá hľadá veci...Všade na svete sa váľa plno vecí, a preto treba, aby ich niekto hľadal. A práve to robia hľadači.“ (A. Lindgrenová: Pipi Dlhá Pančucha)

Pipi Dlhá Pančucha má niekoľko obľúbených činností, no jednou z naj je hľadanie rôznych vecí (starých plechoviek, trieskavých cukríkov, skrutiek...).

.Pátraj aj ty doma alebo vonku v prírode, či nájdeš niečo zaujímavé!

Skús nájdenej veci vymyslieť príbeh alebo porozmýšľaj, na čo všetko by si ju mohla/mohol využiť (na čo sa ale bežne táto vec nepoužíva!). Môže to byť tá najobyčajnejšia a najnenápadnejšia vec, ktorej svojím príbehom a nápadom vdýchneš život, napríklad štipec

na bielizeň, sitko na čaj, starý klinec, puzdro na okuliare či ceruzka...

Neváhaj sa s nami podeliť o svoje nápady, rady si ich prečítame! 😊

A schválne – dokážeš sa vyrovnat Pipinej fantázii? Tá si totiž vie poriadne vymýšľať...

Pančušky

Možno ste si všimli, že čoraz viac ľudí nosí každú ponožku inú, je to dnes proste v móde. Aj Pipi si ich takto oblieka. Zapoj fantáziu a vytvor pre Pipi nový pár. Ak si trúfneš, vyzdob si takto aj svoje pančuchy alebo ponožky, môžeš si na ne prirobiť aj brmbolce alebo si na ne niečo vyšíť.

Narodeninová pozvánka

Pipi nechodí do školy a má trošku problém s pravopisom, no chce svojich kamarátov pozvať na oslavu narodenín. Pomôž jej opraviť chyby v pozvánke.

Superschopnosti

Každý z nás má nejaké superschopnosti a nemusí to byť len röntgenové videnie či schopnosť stať sa neviditeľným. Ak poznáte príbeh Pipi Dlhej Pančuchy, určite viete, že je síce trochu bláznivá, no aj ona má mnoho superschopností. Je skvelá kamarátka a hostiteľka, napeče palacinky aj medovníky.

Mylý T mi a Annyka,
prímyte srdjecné posvanie
na osvalu Pipných narobeňín
popopoludní zaitra.
Spoločenski úbor:
čo sa vam páčy.
Vasa kmaratka Pipi

Nezlakne sa bandy bitkárov a dokonca ani zlodeja, hoci býva úplne sama. Jej hlava je vždy plná nápadov, fantázia nepozná konca.

A čo je hlavné, má sa rada taká, aká je, hoci ostatným sa zdá dosť nezvyčajná. A aké superschopnosti máš ty?

Si skvelá/skvelý v matematike? Vieš výborne tancovať? Dokážeš urobiť stojku? Vieš svojim kamarátom poradiť, ak majú problém? Dokážeš upiecť tortu? Rozprávaš perfektné vtipy?

Popremýšľaj a vypíš si ich čo najviac.

O rôznych superschopnostiach sa môžeš dočítať vo *Velkej knihe superschopností* a inšpirovať sa. Vedel si, že medzi ne patrí aj zvedavosť alebo vytrvalosť?

Podľa svojich superschopností si skús vymyslieť prezývku – môže byť bláznivá ako Pipino meno. Ak sa o svoje výtvary s nami chcete podeliť, zašlite nám ich **poštou**, **e-mailom**, prostredníctvom **sociálnych sietí** alebo **prineste do knižnice**.

Rubriku **Hlavička** pre vás pripravili
Dominika Petáková a Zuzana Sedláková

RUBRIKA

Novinky z našich poličiek

Stella Baggott: Prvá čiernobiela knižka pre bábätko. Bábätká, 2019
(Baby's very first black and white book/Babies)
(3 mesiace – 2 roky)

Kniha určená tým najmenším je nielen pekná a pútavá, ale pomáha rozvíjať zrakové vnímanie vašich detí. Čierno-biele obrázky hrajúceho sa bábätko doplnené jemnými farbami sú pre správny vývoj zraku najmenších vhodnejšie ako pestrofarebné. Vysokokontrastné knihy priťahujú pozornosť dieťaťa a pomáhajú stimulovať jeho zrak už od narodenia. Fixujú ho na jedno miesto, čím sa zaisťujú správny vývoj oboch žltých škvŕn, súmerné postavenie očí a predchádza sa vzniku škúlenia. Táto malá lepenková kniha s oblými hranami vydrží aj menej šetrné zaobchádzanie. Starším deťom pomôže pri rozpoznávaní tvarov a farieb, rozvoji motoriky a poteší milými obrázkami.

Francesca Sanna: Cesta za hranice, 2019 (The Journey) (od 4 rokov)

Mladá talianska ilustrátorka po mnohých rozhovoroch s vojnovými utečencami predstavuje expresívnu koláž ich príbehov. Rozpráva o rodine utekajúcej pred vojnou, ktorá sa vyberá na dlhé putovanie plné nádeje, ale aj strachu z neznámeho. Titul privedie aj detského čitateľa, pre ktorého je primárne určený, k stotožneniu sa s emotívnym príbehom a k vcítaniu sa do ťažkej cesty, ktorú prežili. Kniha, po ktorej si siahnete, ak viete, aké dôležité je predstaviť svojim deťom aj smutné príbehy. Celostranové ilustrácie tlačené na kvalitnom papieri robia z čítania tejto oceňovanej knihy vysoko umelecký zážitok.

Pavel Čech: Pro Tebe, 2018 (Pre Teba) (pre všetky vekové kategórie)

9 komiksových miniatúr nakreslených na sépiovo hnedom baliacom papieri, ktorý autor kedysi našiel pri kontajneri a obľúbil si ho. Jediný príbeh, v ktorom nájdeme dialógy, je prvý, napísaný na motívy *Rýchlych šířov*. Všetky ostatné sa zaoberajú bez slov, pracujú s mimikou, symbolmi, gestami a nabádajú nás zapojiť fantáziu, užiť si ticho. Melancholické príbehy plné inotajov pochopí len pozorný čitateľ. Autor, veľký milovník Indiánov a starých kľúčov, nás vracia späť do čias staromódneho analógového sveta, ktorý si vystačí bez vymožeností súčasnej digitálnej civilizácie, sveta, v ktorom sa píšú listy na písacom stroji.

**Dvořáková, Nikkarin, Týmal: Jak vznikl film, 2017
(Ako vznikol film) (od 6 rokov)**

Kniha určená pre zvedavých čitateľov od 6 rokov, ktorí tušia, že film, to nie sú iba pekné obrázky, ale aj fascinujúca veda. Odhalí nám tajomstvá optiky, predstaví kinematograf bratov Lumièrovcov, filmové triky Georgesa Mélièsa a aj výrobu prvých animovaných filmov. Dozvieme sa, čo všetko sa muselo stať, aby mohol vzniknúť prvý celovečerný film,

čo znamenajú podivné názvy ako fenakistoskop, flipbook, zoetrop či laterna magika a ako si tieto „hračky“ doma vyrobiť podľa prehľadného návodu. Kniha získala ocenenie Zlatá stuha 2018 a v knižnici s ňou pracujeme aj na našom podujatí pre základné školy o filme a jeho tvorbe.

**Louisa May Alcott: Little Women, 2014
(Malé ženy) (young adult)**

Klasický príbeh o štyroch mladých dievčatách a ich dospievaní vyšiel v roku 1868 a je voľne inšpirovaný životom samotnej autorky a jej troch sestier. Odohráva sa na pozadí americkej občianskej vojny, v ktorej bojuje ich otec a dievčatá sú nútené postarať sa o seba bez neho. Knihu vám požičiame v podobe kompletu oboch dielov v anglickom origináli s krásnou obálkou od Anny Bond, ale aj v novom kompletom neskrátenom slovenskom vydaní z roku 2020.

Dalibor Vácha: Šedá, 2020 (young adult)

Sci-fi román Dalibora Váchu ponúka alternatívne poňatie dejín a rozhodne nejde o príjemnú víziu. Ocitáme sa v roku 1996, je po revolúcii, rúca sa Sovietsky zväz aj EÚ. Československo stále existuje, no každodenný život v ňom má bližšie k postapokalyptickému, než k novým začiatkom. Jenovéfa, obyčajné dospievajúce dievča študujúce zdravotnícku školu, oplýva veľkým nadaním – je tzv. Esperom, ovláda pyrokinézu, telepatiu či levitáciu.

Ľudia s paranormálnymi schopnosťami čerpajú svoju silu zo záhadnej šedej hmoty a stávajú sa obeťami organizácie, ktorá ich schopnosti chce využiť vo svoj prospech. Hlavná hrdinka v tomto akčnom príbehu zisťuje pravdu o svojom pôvode a schopnostiach, byť Esperom totiž nie je žiadna výhra, skôr prekliatie a stigma. Záhadná šedá sa zatiaľ šíri ďalej a nikto nie je v bezpečí...

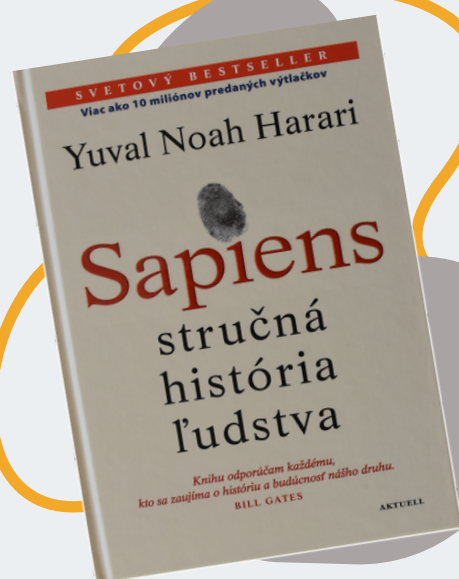
Silvester Lavrík: Posledná k. & k. barónka, 2019 (pre dospelých)

Život Margity Czóbelovej, netere maliara Ladislava Mednyánszkeho, ktorá sama bola talentovanou maliarkou, by stačil na niekoľko románov. Silvester Lavrík sa nám jej príbeh spojený s kaštieľom v Strážkach rozhodol priblížiť v dokurománe. Po tom, čo barónka o rodinné sídlo prišla, jej v ňom dovolili aspoň bývať. Napriek chudobe do konca života maľovala, chodila plávať do rieky Poprad a chránila kaštieľ a jeho vzácné dedičstvo.

Nezlomná povaha jej umožnila prežiť všetky strasti a neprávosti, ktoré postihli jej rodinu i domov. V knihe nájdete množstvo dobových fotografií, dokumentov a denníkových zápisov. Kniha získala Cenu čitateľov Anasoft litera 2020.

Yuval Noah Harari: Sapiens: stručná história ľudstva, 2018 (Sapiens: A Brief History of Humankind) (pre dospelých)

Autor, historik vo svetovom bestselleri podáva provokatívne hypotézy odpovedajúce na znepokojujúce otázky vyplývajúce z premien prírody, psychiky, rodiny i spoločnosti. Otvára nové zaujímavé a neortodoxné pohľady na históriu. Majú dejiny smer, ako naznačuje globálny obchod a hromadné technológie? Kam nás zavedie vývoj posledných desaťročí? Čo bude treba obetovať pre blahobyt? Čo čaká ľudstvo ďalej? Príbeh má paradoxné odpovede.

Rory O'Connor: Rory's Story Cubes, 2007 (Roryho príbehy z kociek) (od 8 rokov)

Nový prírastok v našej poličke so spoločenskými hrami. Maličkosť plná fantázie. Základom hry sú kocky, pričom každá má na sebe šesť jedinečných ikon. Hráč na ťahu si kockami hodí, pozrie si výslednú sadu obrázkov a nasleduje svoju fantáziu. Pokúsi sa zostaviť na ich motívy ľubovoľný príbeh tak, aby obsahoval všetky témy, či už priamo, alebo ako voľnú inšpiráciu. Ostatní hráči iba počúvajú.

V hre nejde o víťaza, ale o zábavu a rozvoj predstavivosti. Samozrejme, nič nebráni tomu určiť víťaza s najobratnejším jazykom.

Rubriku **Novinky z našej knižnice** pre vás pripravila
Zuzana Sedláková

Záložka

Január

- * **1. 1. 1919** – Jerome David Salinger
- * **3. 1. 1892** – J. R. R. Tolkien
- 4. 1.** – Svetový Braillov deň
- * **9. 1. 1890** – Karel Čapek
- † **12. 1. 1856** – Ľudovít Štúr
- † **12. 1. 1976** – Agatha Christie
- * **16. 1. 1847** – Svetozár Hurban Vajanský
- * **19. 1. 1809** – Edgar Allan Poe
- * **26. 1. 1922** – Elena Čepčeková
- * † **27. 1. 1923/1988** – Krista Bendová
- * **27. 1. 1832** – Lewis Carroll
- * **29. 1. 1912** – František Švantner
- † **28. 1. 2002** – Astrid Lindgrenová
- 28. 1. 1813** – prvé vydanie knihy *Pýcha a predsudok* od Jane Austen

Február

- * **2. 2. 1849** – Pavol Országh Hviezdoslav
- † **3. 2. 1468** – Johannes Gutenberg
(vynálezca kníhtlače)
- * **4. 2. 1820** – Božena Němcová
- * **8. 2. 1828** – Jules Verne
- † **10. 2. 1837** – Alexander Sergejevič Puškin
- 14. 2.** – Medzinárodný deň darovania kníh
- 18. 2. 1885** – v Spojených štátoch bol publikovaný román *Dobrodružstvá Huckleberryho Finna* od Marka Twaina,
prvý román napísaný na písacom stroji
- * **23. 2. 1971** – Gabriela Futová

Marec

- * **10. 3. 1796** – Matej Hrebenda
- * **14. 3. 1913** – Dominik Tatarka
- * **15. 3. 1967** – Verona Šikulová
- * **16. 3. 1828** – Pavol Dobšinský
- 21. 3.** – Svetový deň poézie
- * **29. 3. 1960** – Jo Nesbo

Súťaž

Múzy, bohyně a ochrankyne umenia, vás môžu navštíviť kedykoľvek, stáva sa to všetkým umelcom, hoci aj v ranom detstve.

Viete, akú knihu ako dieťa napísal a komu ju predal **Janko Uličiansky** za jednu korunu?

Odpoveď na otázku nájdete pri pozornom listovaní naším e-časopisom ;)

Svoje odpovede na túto súťažnú otázku nám posielajte do **31. marca 2021** na adresu **sutazekniznica@gmail.com**.

Výhercu knižná odmena neminie.

V ďalšom čísle:

Hlavička s obľúbeným Harrym Potterom

Toto si myslím ja!
o knihách *Jeden z vás klame* a *Kde raky spievajú*

Listovanie časopisom *Raketa*.

Rozhovor s Miroslavou Varáčkovou

... a veľa iného

